

Консолидиран текст на Законот за спречување на корупцијата (Службен весник на Република Македонија број 28/2002, 46/2004, 126/2006, 10/2008, 161/2008 и 145/2010) со Одлуки на Уставен суд на Република Македонија У.Број: 190/2002-0-0 од 30.04.2003 год., У.Број: 44/2005-0-0 од 21.09.2005 год. и У.Број: 160/2006-0-0 од 10.01.2007 год..

ЗАКОН ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

Глава прва

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Цел на законот

Член 1

(1) Со овој закон се уредуваат мерките и активностите за спречување на корупцијата во вршењето на власта, јавните овластувања, службената должност и политиката, мерките и активностите за спречување на судирот на интереси, мерките и активностите за спречување на корупцијата при вршењето работи од јавен интерес на правните лица сврзани со остварувањето на јавните овластувања, како и мерките и активностите за спречување на корупцијата во трговските друштва.

(2) За примена на мерките и активностите од став 1 на овој член се основа Државна комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст: Државна комисија).

Дефиниција на корупцијата

Член 1-а

Под корупција, во смисла на овој закон, се подразбира искористување на функцијата, јавното овластување, службената должност и положба за остварување на каква и да било корист за себе или за друг.

Начело на законитост

Член 2

(1) Секој е должен во вршењето на функцијата, јавните овластувања, службената должност и положба, да постапува во согласност со Уставот и со законите

(1) Никој не смее да ја користи функцијата, јавното овластување, службената должност и положба за извршување или пропуштање на дејствие што според закон не смее, односно мора да го изврши, ниту да го подреди извршувањето на законито дејствие на својот личен интерес, ниту на интересот на друго лице.

(3) Никој не може да биде повикан на одговорност за корупција освен во случаите и условите предвидени со овој закон, со Кривичниот законик и друг закон и во постапка пропишана со закон.

Начело на доверба

Член 3

(1) Секој е должен во вршењето на функцијата, јавното овластување, службената должност и положба да постапува совесно, стручно, одговорно, ефикасно и непристрасно.

(2) Никој не смее вршењето на функцијата, јавните овластувања, службените должности и положба, како и работите од јавен интерес, да ги користи за остварување на лични цели.

Начело на еднаквост

Член 4

- (1) Секој има право на еднаков пристап кон вршењето на работи од јавен интерес и еднакво постапување од страна на носителите на власта, лицата кои вршат јавни овластувања, службени должности и положба.
- (2) Секој има право на слободно настапување на пазарот и на слободен натпревар, без страв дека може да биде жртва на монополско или дискриминаторско однесување.
- (3) Секој има право да спречи или да пријави постапка што претставува користење на функцијата, јавните овластувања, службената должност и положба, со која се остварува лична корист или му се нанесува штета на друг, без да трпи какви и да било последици.

Начело на јавност

Член 5

- (1) Вршењето на власта, јавните овластувања, службената должност и положба, како и работите од јавен интерес се јавни и подложни на јавна контрола.
- (2) Никој не може да се повика на примена на закон или друг пропис со кој ќе се ограничи или исклучи јавноста за да се прикрие искористувањето на функцијата, јавните овластувања, службената должност и положба за остварување корист, погодност или предност за себе или за друг.

Начело на одговорност

Член 5-а

- (1) Секој кој е оштетен со дело на корупција има право да бара надомест на штета, вистинска штета и изгубена добивка, според принципите на солидарна одговорност од страна на сторителот на корупцијата, како и од правното лице во кое сторителот вршел функција или должност во времето на извршување на делото.
- (2) Правото од ставот (1) на овој член, може да се оствари кога делото на корупција е утврдено со правосилна судска одлука.

Примена на Законот

Член 6

- (1) Кога е тоа изрично предвидено одредбите на овој закон се применуваат и на правни лица.
- (2) Правно лице одговара за корупција кога орган на управување, одговорно лице или лице што го претставува правното лице ќе изврши дејствие предвидено како дело на злоупотреба, поткуп или противзаконито посредување според Кривичниот законик, или како прекршок определен со закон.

Насловот пред членот 6 и членот 6 се бришат. (член 8 од Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на корупцијата, објавен во Службен весник на Република Македонија бр.46/2004)

Значење на изразите употребени во овој закон

Член 7

- (1) За определување на значењето на изразите избран или именуван функционер, како и друго службено лице, правно лице, одговорно лице во правно лице и лице кое врши работи од јавен интерес, се применуваат одредбите за значење на изразите од Кривичниот законик.
- (2) Под поимот корист се подразбира остварување на секој вид корист, погодност или предност за себе или за друг.
- (3) Под терминот семејство се подразбира брачниот другар, децата, родителите, браќата и сестрите,

Глава втора

СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ВО ПОЛИТИКАТА

Финансирање на политички партии, синдикати и здруженија на граѓани и фондации

Член 8

- (1) Финансирањето на работата и активностите на политичка партија, синдикат или здружение на граѓани и фондација е јавно и се врши согласно со закон.
- (2) Финансирањето на работата и активностите на странските и меѓународните невладини организации во Република Македонија е јавна.

Забрана за користење буџетски средства

Член 10

За финансирање на активност на политичка партија, синдикат или здружение на граѓани не можат да се вршат никакви исплати од буџетски средства на Република Македонија, од буџетите на единиците на локалната самоуправа, од јавните фондови или од средства на јавни претпријатија јавна установа, и други правни лица што располагаат со државен капитал, освен кога исплатите се вршат врз основа на закон.

Забрана за нови инвестиции и вонредни исплати

Член 11

(1) Од донесувањето на одлуката за распишување на избори па сè до завршувањето на изборот за претседател на Република Македонија, за пратеници во Собранието на Република Македонија, како и за избор на градоначалник или членови на советот на општините и на градот Скопје не можат да се користат буџетски средства на Република Македонија, средства од буџетите на општините и градот Скопје, од јавни фондови и средства на јавни претпријатија и јавни установи или правни лица што располагаат со државен капитал, освен ако тоа поинаку не е утврдено со закон со кој се уредува финансирањето на изборните кампањи на политичките партии.

(2) Од денот на донесувањето на Одлуката за распишување на избори до завршувањето на изборот на претседател на Република Македонија, пратеници во Собранието на Република Македонија и изборот на Владата на Република Македонија согласно со резултатите од изборите, како и од денот на донесувањето на Одлуката за распишување на избори па до завршувањето на изборите за избор на градоначалник или членови на советот, односно до конституирањето на советот на општините и на градот Скопје, не може да започне изградба со средства од буџетот или од јавни фондови, или со средства на јавни претпријатија или други правни лица што располагаат со државен капитал на нови објекти во инфраструктурата, како патишта, водоводи, далноводи, канализација и други објекти, или на објекти за општествени дејности - училишта, градинки и други објекти, освен ако за таа намена претходно се обезбедени средства од буџетот, односно се работи за реализација на програма донесена врз основа на закон во тековната година.

(3) Од денот на донесувањето на Одлуката за распишување на избори до завршувањето на изборот на претседател на Република Македонија, пратеници во Собранието на Република Македонија и изборот на Владата на Република Македонија согласно со резултатите од изборите, како и од денот на донесувањето на Одлуката за распишување на избори па до завршувањето на изборите за избор на градоначалник или членови на советот, односно до конституирањето на советот на општините и на градот Скопје не може да се врши никаква вонредна исплата на плати, пензии, социјална помош или други исплати од буџетски средства или средства од јавните фондови, ниту да се отуѓува државен капитал ниту да се потпишуваат колективни договори.

Утврдување на злоупотреба на буџетските средства и средства од јавни фондови

Член 12

(1) Кога постојат основи за сомневање дека буџетските средства или средствата од јавни фондови, или средствата од јавни претпријатија и јавни установи или други правни лица што располагаат со државен капитал, се непосредно или посредно, преку инвестициони работи или на друг начин, користени за изборна кампања или воопшто за финансирање на изборна и друга политичка активност, Државната комисија презема мерки за утврдување на таквите сомневања.

(2) Доколку Државната комисија утврди дека сомневањата од ставот (1) на овој член се основани, за тоа ќе ги извести надлежните органи и ќе побара од нив да преземат активности во рамките на нивните надлежности.

(3) Државната комисија најдоцна во рок од три месеци од денот на завршувањето на изборите му доставува посебен извештај на Собранието на Република Македонија за можните злоупотреби на буџетските средства, јавните фондови и средствата на јавни претпријатија и други правни лица што располагаат со државен капитал. Извештајот се објавува во средствата за јавно информирање.

(4) Прашање за злоупотреба на буџетски средства или средства од јавни фондови, односно државен капитал, можат да покренат и дваесет пратеници во Собранието на Република Македонија. Во таков случај Собранието формира анкетна комисија што постапува на начин предвиден во член 17 на овој закон.

Забрана за користење средства од нелегални извори

Член 13

(1) Политичка партија или кандидат на изборите не смеат да прибираат и користат противправни и анонимни извори на финансирање.

(2) Ако се појави сомневање дека политичка партија или кандидат на изборите користеле противправни и анонимни извори на финансирање, Државната комисија ќе побара од надлежните органи да извршат проверка на приливот и користењето на средствата.

(3) Проверката на приливот на средства или други исплати преку банка, по барање на Државната комисија, не претставува повреда на банкарска тајна.

Поткупување на избирачите

Член 14

(1) Давањето или ветувањето подарок, или друга корист за себе или за друг, на избирач при избори или гласање на референдум, за да гласа или да не гласа, или да гласа за определен кандидат или определена одлука, се смета за поткуп при избори и гласање.

(2) Доколку Државната комисија дознае или има основи за сомневање за дејствија од ставот (1) на овој член, за тоа писмено ќе го извести надлежниот јавен обвинител.

(3) Јавниот обвинител во рок од 30 дена од денот на приемот на известувањето од ставот (2) на овој член ја известуваат Државната комисија за преземените мерки и активности во рамките на своите надлежности.

Привилегирање или дискриминација по изборите

Член 15

(1) Државната комисија може да врши увид во сите договори, јавни набавки и други зделки поврзани со остварување на профит склучени, односно извршени по завршувањето на изборите за изборот на претседател на Републиката, изборите за пратеници во Собранието на Република Македонија или локалните избори, меѓу државни органи, органи на локалната самоуправа, јавни претпријатија и други правни лица што располагаат со државен капитал со домашни или странски правни лица, како и сите дозволи, концесии и други одлуки со кои на правни лица им се признаваат права или повластици определени со закон или им се одземаат или ограничуваат таквите права или повластици.

(2) Доколку Државната комисија утврди привилегии или дискриминација по однос на договорите, јавните набавки и другите зделки од ставот (1) на овој член, ќе побара од надлежните органи да преземат мерки и активности во рамките на нивните надлежности.

(3) За извршениот увид од ставот (1) на овој член Државната комисија во рок од 30 дена му

доставува извештај на Собранието на Република Македонија. Извештајот се објавува во средствата за јавно информирање.

Влијание при избор, именувања и разрешување на раководни места

Член 16

(1) Политичка партија или лице што истапува во име на политичка партија не смее да врши притисок при избор или именување, или разрешување на лице на службена, раководна или друга функција или должност, освен во случаите во кои со закон е определена надлежност на претседателот на Републиката, Собранието и Владата на Република Македонија, или органите на единиците на локалната самоуправа да вршат избор, именување, или да даваат мислење или согласност.

(2) Лице што е разрешено спротивно на закон под притисок на политичка партија, како и кандидат за избор или именување што е оштетен со избор или именување извршено под таков притисок, може пред надлежен суд со тужба да побара поништување на актот за избор, именување, односно разрешување.

(3) Тужбата од став 2 на овој член се поднесува во рок од 30 дена од донесувањето на актот за избор, именување или разрешување, односно од моментот на дознавањето дека е тоа извршено под притисок на политичка партија, спротивно на закон, но не по истекот од една година од денот на донесувањето на актот. Постапката е итна и се води според одредбите на Законот за парнична постапка.

Член 16-а

(1) Политичка партија или лице кое истапува во име на политичка партија не смее да врши влијание при вработување, распоредување и престанок на работен однос на службено лице.

(2) Одлуката за вработување, распоредување и престанување на работниот однос мора да биде образложена и заснована на критериуми засновани на закон.

(3) Државната комисија може од надлежниот орган да бара преиспитување или поништување на одлуката донесена спротивно на ставовите (1) и (2) од овој член.

(4) Органот кој ја донел одлуката од ставот (2) на овој член е должен да постапи по барањето на Државната комисија во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето.

Анкетна комисија

Член 17

(1) Дваесет пратеници во Собранието на Република Македонија можат да постават прашање за утврдување на одговорноста за корупција во која се вмешани избрани или именувани функционери, службени лица, одговорни лица во јавни претпријатија и во други правни лица што располагаат со државен капитал.

(2) Претседателот на Собранието на Република Македонија е должен прашањето да го стави на дневен ред на првата наредна седница на Собранието на Република Македонија на која по претходна расправа пратениците кои го поставиле прашањето ги образложуваат повредите на овој закон или на одредбите од Кривичниот законик и се формира анкетна комисија (во натамошниот текст: комисија).

(3) Комисијата е овластена да побара од секој орган, јавно претпријатие или друго правно лице што располага со државен капитал или политичка партија што има свој пратеник, односно пратеници во Собранието на Република Македонија да и ги достави сите потребни документи и други материјали важни за разјаснување на случајот и да повика на сослушување кој и да е избран или именуван функционер, службено лице, одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или во друго правно лице или одговорно лице на политичка партија.

(4) Одлуките што се однесуваат на преземање на определени дејствија во испитувањето на случајот се донесуваат со мнозинство гласови.

(5) Седниците на комисијата се јавни. Комисијата е должна на Собранието на Република Македонија да му поднесе извештај најдоцна во рок од 60 дена од нејзиното формирање. Ако не се постигнат усогласени ставови, извештајот ги содржи сите ставови на членовите на комисијата.

(6) Претседателот на Собранието на Република Македонија е должен извештајот на комисијата да го стави на разгледување на првата седница на Собранието на Република Македонија од денот на неговото доставување. Извештајот се разгледува на јавна седница на Собранието.

(7) Не може да биде ставено на дневен ред на Собранието на Република Македонија повторно прашањето за одговорност за ист случај на исто лице, орган, јавно претпријатие или друго правно лице или политичка партија, пред истекот на шест месеца од завршувањето на расправата на порано поставеното прашање. Пратениците кои поставиле прашање за одговорност и не ги потврдиле своите наводи со приведување вистинити факти или доволно причини на верување во нивното постоење, не можат повторно да покренат прашање за одговорност пред истекот на шест месеци од денот на порано поставеното прашање.

Ослободување од чување на класифицирани информации

Член 18

На барање на Државната комисија лицето што е должно да чува класифицирани информации може да биде ослободено од таквата должност поради водење на казнена или друга постапка за дело на корупција согласно закон,

Заштита на соработници на правдата и сведоци

Член 19

(1) Не може да се преземе казнено гонење или да се повика на каква и да е друга одговорност лице што открило податоци што укажуваат на постоење на корупција.

(2) На лицето што дало изјава или сведочело во постапка за дело на корупција му се обезбедува заштита согласно со закон. Лицето има право на надоместок на штета што може да ја претрпи тој или член на неговото семејство поради дадената изјава или сведочење.

(3) Барањето за надомест на штета од ставот (2) на овој член се поднесува до надлежен орган.

(4) Надоместокот од став 2 на овој член се исплатува од средства на Буџетот на Република Македонија.

Ставот (5) е укинат со Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.Број: 44/2005-0-0, донесена на 21.09.2005 година, објавена во Службен весник на Република Македонија бр. 89/2005.

Заштита на лицата што работат на сузбивање на корупцијата

Член 20

(1) На лицата што работат во органите за откривање и сузбивање на корупцијата им се обезбедува целосна заштита и независност, заради ефикасно извршување на нивните овластувања и должности и врз нив не смее да се врши притисок во работата или во преземањето конкретни дејствија.

(2) За извршениот притисок во работата или во преземањето конкретни дејствија, лицата од ставот (1) на овој член ја известуваат Државната комисија.

(3) За извршениот притисок во работата или преземањето конкретни дејствија врз членовите на Државната комисија, Државната комисија го известува Собранието на Република Македонија.

Глава трета

СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ВО ВРШЕЊЕТО ЈАВНИ ОВЛАСТУВАЊА

Забрана за вршење на други дејности

Член 21

(1) Избран или именуван функционер за време на траењето на мандатот не може да врши никаква друга функција, должност или дејност што е неспоива со неговата функција.

(2) Службено лице не може да врши никаква друга дејност поврзана со остварување профит и што е неспојлива со неговата службена должност. Други работи и дејности службеното лице може да врши само по претходно одобрение функционерот кој раководи со органот.

(3) Одговорно лице во јавно претпријатие или во друго правно лице што располага со државен капитал не може да врши никаква друга дејност со која му се нанесува штета на државниот капитал.

(4) Избран или именуван функционер или службено лице не може истовремено да врши

функција на одговорно лице или член на орган на управување во јавно претпријатие јавна установа или друго правно лице кое располага со државен капитал.

Во случај на избор или именување, или стекнување својство на службено лице, му престанува поранешната функција.

(5) Избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие или друго правно лице што располага со државен капитал не може да врши функција на член на управен одбор или на друг орган на управување во трговско друштво или во друго правно лице што се занимава со дејност со која се остварува профит.

Ограничувања во соработката со правни лица

Член 22

(1) Избран или именуван функционер, како и друго службено лице или одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице што располага со државен капитал не може, во вршењето на својата функција, односно служба, да воспостави деловни односи со правно лице што го основал тој или член на неговото семејство, или во кое одговорното лице е член на неговото семејство, а доколку деловните односи се воспоставени од порано, е должно да се из земе од какво и да било одлучување и за тоа да ја извести Државната комисија.

Користење на државни заеми

Член 23

Ако правно лице основано од избрано или именувано лице, службено лице или одговорно лице во јавно претпријатие јавна установа или друго правно лице кое располага со државен капитал, или од член на неговото семејство, или во кое член на неговото семејство е одговорно лице, се појави како корисник на заеми кај кои работодавач е државата, кредити за кои гаранции дава државата, кредити од примарната емисија или од други државни депозити и средства, избраното или именуваното службеното и одговорното лице е должно веднаш, а најдоцна во рок од десет дена по добивањето на заемот кредитот тоа да го пријави на Државната комисија.

Располагање со државен имот

Член 24

Избран или именуван функционер, како и друго службено или одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа и друго правно лице што располага со државен капитал, е должно веднаш, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на изборот, именувањето, вработувањето или од стапувањето на должност, на Државната комисија да и го пријави секој промет со државен имот со кој се стапува во правен однос со правно лице основано од него или член на неговото семејство или во кое одговорно лице е член на неговото семејство.

Економично користење на државни средства

Член 25

(1) Избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа и друго правно лице што располага со државен капитал е должно да ги чува државните средства што му се доверени и со нив да располага на најекономичен начин и за однапред определените намени. Забрането е средствата да се користат за приватни цели или да се даваат на друг на користење.

Известување за користењето на странска помош

Член 26

(1) Кога како корисници на донации и друга странска помош се јавуваат државните органи, општините, градот Скопје, јавните претпријатија, јавните установи и другите правни лица што располагаат со државен капитал тие се должни да ја известат Државната комисија за планот за користење на средствата и да и достават завршен извештај за користење на средствата.

Вршење дејност по престанокот на функцијата

Член 27

Избран или именуван функционер, како и друго службено лице или одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице што располага со државен капитал што во рок од три години од денот на престанокот на функцијата, односно должност ќе основа трговско друштво или ќе започне да се занимава со дејност со која се остварува профит во областа во која работел, е должно во рок од 30 дена за тоа да ја извести Државната комисија.

Забрана за стекнување акционерски права

Член 28

(1) Избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или во друго правно лице што располага со државен капитал не може во текот на траењето на мандатот, односно должноста и во рок од три години по нејзиниот престанок да стекне по која и да е основа и во кој и да е облик акционерски права во правно лице врз кое тој или органот во кој работи или работел врши, односно вршел надзор, освен ако тие права ги стекне по пат на наследување.

(2) Стекнувањето на акционерски права за време на траењето на мандатот, односно службата лицето од став 1 на овој член е должно да го пријави на Државната комисија во рок од 30 дена по нивното стекнување.

Забрана на влијание за вработување блиски роднини

Член 29

(1) Избран или именуван функционерот не смее да врши влијание за вработување или унапредување на член на неговото семејство во органот во кој е избран или именуван, или во друг државен орган или јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице што располага со државен капитал врз кое врши надзор органот во кој функционерот е избран или именуван.

(2) Избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие и друго правно лице што располага со државен капитал е должно да ја извести Државната комисија за секој избор, именување или вработување унапредување на член на неговото семејство во државен орган, орган на локалната самоуправа, јавно претпријатие или друго правно лице што располага со државен капитал, во рок од десет дена по извршениот избор, именување, унапредување или вработување.

Забрана за примање подароци

Член 30

Избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие или друго правно лице што располага со државен капитал не смее да прима лични подароци или ветување за подарок, освен пригодни подароци, како книги, сувенири и слични предмети во вредност чија висина е утврдена со закон.

Злоупотреба на службени податоци

Член 31

(1) Избран или именуван функционер, службено лице или одговорно лице во јавно претпријатие не смее да ги користи информациите со кои располага за остварување корист за себе или за друг.

(2) Обврската од став 1 на овој член останува во рок од три години од денот на престанокот на функцијата, односно должноста, освен ако со закон определено не е поинаку.

(3) Лицето од став 1 на овој член не смее да држи во тајност податоци што според овој или друг закон мораат да бидат објавени или да бара пристап кон податоци за кои знае дека не е овластен да ги добие, или да се однесува несоветно кон чувањето на податоците што претставуваат тајна.

Злоупотреба на јавни набавки

Член 32

(1) Избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице што располага со државен капитал не смее да врши никакво влијание врз органот или правното лице што одлучува за прибавените понуди по јавно објавениот конкурс, оглас или лицитација за јавни набавки или други јавни нарачки и работи.

(2) Одредбата од ставот (1) на овој член се применуваат и кога врз основа на јавен конкурс, оглас или лицитација се одлучува за давање одобренија, концесии, контингенти или дозволи за вршење на стопанска или друга профитна дејност.

Обврска за пријавување на имот

Член 33

(1) Избран или именуван функционер, одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице кое располага со државен капитал, при изборот или именувањето, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на изборот или именувањето, пополнува анкетен лист со детален попис на недвижен имот, подвижни предмети од поголема вредност, хартии од вредност и побарувања и долгови, како и друг имот што е во негова сопственост, или сопственост на членовите на неговото семејство, со наведување на основот на стекнување на пријавениот имот и депонира заверена изјава од нотар за откажување од заштита на банкарска тајна во однос на сите сметки во домашни и странски банки.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член има обврска да пополни анкетен лист во рок од 30 дена по престанувањето на функцијата.

(3) Лицето од ставот (1) на овој член кое во рок од 30 дена по престанокот на функцијата е избрано или именувано на иста или на друга функција е должно да ја извести Државната комисија за новиот избор или именување, а анкетниот лист од ставот (2) на овој член ќе се смета за анкетен лист доставен во рокот од ставот (1) на овој член.

(4) Лицето од ставот (1) на овој член, анкетните листови од ставовите (1) и (2) на овој член и изјавата од ставот (1) на овој член ги доставува до Државната комисија и Управата за јавни приходи.

Член 33-а

(1) Службено лице при вработувањето во државните органи, во општинската администрација и администрацијата на градот Скопје најдоцна во рок од 30 дена од денот на вработувањето пополнува анкетен лист со детален попис на недвижен имот, подвижни предмети од поголема вредност, хартии од вредност, побарувања и долгови, како и друг имот што е во негова сопственост, или сопственост на членовите на неговото семејство, со наведување на основот на стекнување на пријавениот имот.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член има обврска да пополни анкетен лист во рок од 30 дена по престанувањето на вработувањето во органите од ставот (1) на овој член.

(3) За службеното лице од ставот (1) на овој член кое се вработува од еден во друг орган без објавување на јавен оглас, пополнетиот анкетен лист од ставот (2) на овој член ќе се смета за анкетен лист доставен во рокот од ставот (1) на овој член.

(4) Службеното лице од ставот (1) на овој член, анкетните листови од ставовите (1) и (2) на овој член ги доставува до органот во кој е вработено.

(5) Органот во кој службеното лице е вработено е должен анкетниот лист да го достави до Државната комисија по нејзино барање.

(6) Министерот за правда донесува акт за начинот на постапување со анкетните листови од овој член.

Член 33-б

Содржината и формата на образецот на анкетниот лист ги пропишува Државната комисија.

Пријавување на промени во имотната состојба

Член 34

(1) Избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие или друго правно лице што располага со државен капитал е должно во рок од 30 дена да го пријави секое зголемување на неговиот имот, односно на имотот на член на неговото семејство, како што е изградба на куќа или други објекти, купување на недвижности, хартии од вредност, автомобил или други подвижни предмети во вредност што надминува износ од дваесет

просечни нето плати во претходниот тримесечен период.

(2) Кон пријавата што се доставува до Државната комисија и Управата за јавни приходи се приложува и договор или друг документ што е основа за располагање со имотот, како и документ за начинот на извршеното плаќање.

Јавност на анкетниот лист

Член 35

(1) Податоците од анкетниот лист претставуваат информации од јавен карактер, освен податоците заштитени со закон.

(2) Податоците од анкетните листови, освен податоците заштитени со закон на лицата од членот 33 став (1) на овој закон, се објавуваат на веб страницата на Државната комисија.

Постапка за испитување на имотната состојба

Член 36

(1) Против избран или именуван функционер, како и друго службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице што располага со државен капитал, може да се поведе постапка за испитување на имот и имотна состојба, ако лицето не дало анкетен лист, или во Анкетниот лист од членот 33 на овој закон:

- не дало податоци;

- дало невистинити или непотполни податоци;

- или ако не пријавило промена на имотот, односно во пријавата од членот 34 на овој закон дало невистинити и непотполни податоци.

(2) Против лицето од ставот (1) на овој член постапката ќе се поведе и ако се утврди дека неговиот имот или имотот на член на неговото семејство, во текот на траењето на мандатот, односно вршењето на должноста или траењето на вработувањето, е несразмерно зголемен во однос на редовните примања во вид на плати, дивиденди и други приходи од вршење на дејност или имот.

(3) Постапката од ставот (1) на овој член ја поведува Управата за јавни приходи.

(4) Барање за поведување на постапка може да поднесе и Државната комисија.

(5) Со поведување на постапката, Управата за јавни приходи поднесува и предлог до надлежниот основен суд за времена мерка за забрана за располагање со имот.

(6) Во постапката од ставот (1) на овој член лицето е должно на Управата за јавни приходи да и ги презентира доказите за изворите на средствата од кои е стекнат имотот и средствата со кои располага лицето и членовите на неговото семејство.

(7) Државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, носителите на платниот промет и други физички и правни лица, на барање на Управата за јавни приходи и во рок кој таа ќе го определи, се должни да ги дадат сите информации потребни за утврдување на фактичката состојба кои се битни за испитување на имотот и имотната состојба.

Член 36-а

(1) Ако во постапката за испитување на имотот и имотната состојба не се докаже дека имотот е стекнат или зголемен како резултат на примања што се пријавени и оданочени, Управата за јавни приходи ќе донесе решение за оданочување со персонален данок. Основа за пресметување на данокот претставува разликата меѓу вредноста на имотот во време на стекнувањето и докажаната висина на средствата за негово стекнување. Данокот на непријавените приходи се пресметува по стапка од 70%.

(2) На износот на пресметаниот (а неплатен) данок се пресметува и наплатува камата согласно со Законот за даночната постапка, сметано од денот на донесувањето на решението за оданочување.

(3) Против решението може да се изјави правен лек согласно со Законот за даночната постапка и истиот не ја одлага наплатата на данокот.

(4) Наплатата на данокот по решението од ставот (1) на овој член се спроведува во согласност со одредбите од Законот за даночната постапка.

(5) Доколку се утврди дека имотот е зголемен во големи размери, Управата за јавни приходи поднесува кривична пријава против лицето до надлежното јавно обвинителство.

(6) За преземените дејствија од ставовите (1) и (5) на овој член Управата за јавни приходи ја

Член 36-б

(1) Против конечното решение за оданочување од членот 36-а на овој закон, може со тужба да се поведе управен спор пред надлежниот суд определен со закон. Постапката пред судот е итна.

Глава четврта

СПРЕЧУВАЊЕ НА СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Основни обврски во вршењето на службата

Член 37

(1) Избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа и друго правно лице што располага со државен капитал е должно вршењето на својата функција или должност да го подреди на начелата на законитост, ефикасност, доверба, независност, автономност, чесност и професионалност.

(2) Лицата од став 1 на овој член се должни во вршењето на својата функција или должност да постапуваат совесно, стручно, непристрасно без дискриминација или повластување на кого било, со целосно почитување на човековите права и слободи и човековото достоинство и без никаков личен интерес.

Судир меѓу личниот и општиот интерес

Член 38

(1) Во случај на судир меѓу личниот и општиот интерес избран или именуван функционер, службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие или друго правно лице што располага со државен капитал е должно да постапи според општиот интерес.

(2) Судир меѓу личниот и општиот интерес постои кога со вршењето на определено службено или друго дејствие се засега во материјалните или другите интереси на лицето од став 1 на овој член или во интересите на членови на неговото семејство.

Изземање

Член 39

(1) Кога избран или именуван функционер, службено лице или одговорно лице во јавно претпријатие или друго правно лице што располага со државен капитал ќе дознае за околности што укажуваат на судир на интереси, должно е да побара изземање.

(2) Лицето од став 1 на овој член ќе биде изземено од вршењето на определено дејствие со одлука на органот во кој е избрано или именувано, или на неговиот претпоставен и без негово барање или спротивно на неговата волја, ако е очигледно дека во конкретниот случај постои и негов личен интерес.

(3) Прикривањето на постоењето на личен интерес претставува тешка повреда на должноста и основа за покренување постапка за политичка или дисциплинска одговорност.

Незаконити барања на претпоставен

Член 40

(1) Службеното лице од кое неговиот претпоставен или избран или именуван функционер бара во вршењето на службата да постапи спротивно на Уставот, закон или друг пропис, е должно за тоа да му укаже на оној кој ја издал наредбата .

(2) Доколку и по усното укажување, непосредно претпоставениот ја повтори наредбата од ставот (1) на овој член, службеното лице веднаш за тоа писмено ќе го извести непосредно повисокиот претпоставен од оној кој ја издал наредбата и Државната комисија. По писменото укажување службеното лице е ослободено од обврската за незаконито вршење на службено дејствие и не може за тоа да биде повикано на одговорност.

Непријавување на казниво дело

Член 41

Избран или именуван функционер, како и друго службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа и друго правно лице што располага со државен капитал е должно да го пријави секое казниво дело поврзано со корупција, како и секоја повреда на одредбите од овој закон, за кои дознало во вршењето на својата должност.

Забрана за вршење влијание врз друг

Член 42

(1) Избран или именуван функционер, како и друго службено лице или одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа и друго правно лице што располага со државен капитал не смее да ја користи својата положба вршејќи влијание врз друго лице во државен орган, јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице, за тоа да донесе или не донесе определена одлука, да стори нешто, да пропушти или да трпи, заради остварување корист, погодност или предност за себе или друг.

(2) Лицето од став 1 на овој член не може да учествува како посредник или застапник во комерцијални и други зделки меѓу правни лица или граѓани.

(3) Секој граѓанин е должен да ја извести Државната комисија за повредата на одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член.

Вршење дискрециони овластувања

Член 43

(1) Во вршењето дискрециони овластувања секој избран или именуван функционер или службено лице е должно одлуките да ги донесува совесно, водејќи сметка за сите факти и околности на конкретниот случај и за начелото на законитост и справедливост.

(2) Граѓанин или правно лице што е незадоволно од одлуката донесена врз основа на дискреционо овластување и кое смета дека таа одлука е донесена поради корумпираност, може да поднесе претставка пред Државната комисија.

(3) Државната комисија е должна да ја разгледа претставката и во рок од 30 дена од нејзиниот прием да го извести физичкото или правното лице за постапувањето по претставката.

Понуда на поткуп

Член 44

Избран или именуван функционер, како и друго службено лице и одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице што располага со државен капитал на кое му е понуден поткуп, должно е да преземе мерки на идентификација на понудувачот и да го пријави на надлежен орган.

Постапка во случај на обвинение за корупција

Член 45

Лицето обвинето за дело на корупција без одлагање го известува органот кој го избрал или именувал, односно својот претпоставен и Државната комисија.

Ништовност на правни акти и надоместок на штета

Член 46

(1) Правните акти што се резултат на корупција се ништовни. Секој кој има правен интерес може да бара нивно поништување, со поднесување доказ на правосилна судска одлука со која е утврдено постоењето на корупција.

(2) Секој што е опретен со акт на корупција има право да бара надоместок на штета (вистинска штета и изгубена добивка) според принципите на солидарна одговорност од сторителот на делото, квалификувано како дело на корупција со правосилна судска одлука, како и од органот или јавното претпријатие и друго правно лице што располага со државен капитал, во кое тоа лице ја вршело својата функција или должност во времето на извршувањето на делото.

ДРЖАВНА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

Положба и состав

Член 47

- (1) Државната комисија е самостојна и независна во вршењето на работите определени со закон и има својство на правно лице.
- (2) Државната комисија е составена од седум члена.

Именување на членови на Државната комисија

Член 48

- (1) Членовите на Државната комисија ги именува Собранието на Република Македонија со мандат од четири години со право на уште едно именување, без право на повторно именување.
- (2) Од редот на членовите именувани според ставот (1) на овој член, Државната комисија избира претседател со мандат од една година со право на уште едно именување.

Член 48-а

За член на Државната комисија може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија и да има постојано место на живеење во Република Македонија и
- да има високо образование од областа на правните и финансиски работи и антикорупцијата, да ужива углед во вршењето на функцијата и најмалку осум години работно искуство.

Член 48-б

- (1) Собранието на Република Македонија го објавува огласот за именување на членови на Државната комисија во “Службен весник на Република Македонија” и во најмалку два дневни весника, од кои еден од весниците што се издаваат е на македонски јазик и еден од весниците кои се издаваат на јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.
- (2) Огласот од ставот (1) на овој член трае 15 дена од денот на неговото објавување во “Службен весник на Република Македонија”.
- (3) При изборот на членовите на Државната комисија да се има предвид принципот за соодветна и правична застапеност.
- (4) Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија подготвува предлог на листа од пријавените кандидати и ја доставува до Собранието на Република Македонија.
- (5) На член на Државната комисија, од денот на именувањето до денот на престанокот на мандатот, како член на Државната комисија, ако е во работен однос, работниот однос му мирува.

Член 48-в

- (1) Претседателот на Државната комисија пред истекот на неговиот мандат за претседател може да биде разрешен по негово барање.
- (2) Доколку претседателот е разрешен согласно со ставот (1) на овој член, Државната комисија избира претседател за остатокот на мандатот на разрешениот претседател.

Член 48-г

- (1) Членовите на Државната комисија имаат статус на именувани лица.
- (2) Членовите на Државната комисија функцијата ја вршат професионално.
- (3) На членовите на Државната комисија висината на платата и другите надоместоци им се утврдува во согласност со законот со кои се утврдуваат платите на избраните и именувани лица.

Член 48-д

- (1) Собранието на Република Македонија го разрешува членот на Државната комисија пред

истекот на мандатот по предлог на Комисијата за прашањата на изборите и именувањата, ако:

- сам го побара тоа;

- е осуден за кривично дело за кое му е изречена ефективна казна затвор во траење повеќе од шест месеца и

- трајно ја загуби способноста за вршење на функцијата.

(2) Исполнувањето на условите за разрешување од ставот (1) на овој член ги утврдува Државната комисија со мнозинство гласови од вкупниот број членови и поднесува иницијатива за разрешување на член на Државната комисија до Собранието на Република Македонија.

Член 48-ѓ

Кога член на Државната комисија е разрешен согласно со одредбите од членот 48-д на овој закон, Собранието на Република Македонија објавува оглас за именување за член на Државната комисија со мандат во траење до истекот на мандатот на разрешениот член.

Член 48-ж

(1) За вршење на стручните, административните и техничките работи на Државната комисија се формира Секретаријат како стручна служба на Државната комисија.

(2) Со Секретаријатот раководи генерален секретар кој го именува и разрешува Државната комисија.

(3) Генералниот секретар и вработените во Секретаријатот на Државната комисија имаат статус на државни службеници.

Надлежност

Член 49

(1) Државната комисија ги има следниве надлежности:

- донесува државна програма за превенција и репресија на корупцијата и Акционен план за нејзино остварување;

- донесува годишни програми и планови за остварување на работа на Државната комисија;

- дава мислења за предлози на закони од значење за спречување на корупцијата;

- покренува иницијатива пред надлежните органи за контрола на финансиско-материјалното работење на политичките партии, синдикатот и здруженијата на граѓани и фондации;

- покренува иницијатива за поведување постапка пред надлежните органи за разрешување, распоредување сменување, или примена на други мерки на одговорност на избрани или именувани функционери, службени лица или одговорни лица во јавни претпријатија и други правни лица што располагаат со државен капитал;

- покренува иницијатива за поведување постапка за кривично гонење на избрани или именувани функционери, службени лица или одговорни лица во јавни претпријатија, јавни установи и други правни лица што располагаат со државен капитал;

- постапува во случаи на судир на јавниот и личниот интерес, определени со закон;

- ја евидентира и следи имотната состојба и промените на имотната состојба на избраните и именуваните функционери, и одговорни лица во јавни претпријатија и други правни лица што располагаат со државен капитал, на начин утврден со овој закон;

- донесува Деловник за работа;

- поднесува годишен извештај за својата работа и за преземените мерки и активности до Собранието на Република Македонија, а го доставува до претседателот на Републиката, Владата на Република Македонија и средствата за јавно информирање;

- соработува со други државни органи во спречување на корупцијата;

- соработува со соодветни национални тела на други држави, како и со меѓународни организации на полето на спречување на корупцијата;

- презема активности на планот на едукацијата на органите, надлежни за откривање и гонење на корупцијата и другите видови на криминал и

- донесува акти за внатрешна организација и систематизација на работните места во Секретаријатот;

- врши и други работи определени со закон.

(2) Државната комисија ја известува јавноста за преземените мерки и активности и за нивните

резултати.

Права, должности и одговорности

Член 50

- (1) Членот на Државната комисија има својство на именувано лице.
- (2) За својата работа членовите на Државната комисија одговараат пред Собранието на Република Македонија.

Член 50-а

- (1) Членот на Државната комисија анкетниот лист и пријавата за промена на имотната состојба ги доставува до Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија и до Управата за јавни приходи.
- (2) Одредбите од овој закон кои се однесуваат на роковите за доставување на анкетниот лист, изјавата и пријавата за промена на имотната состојба соодветно се однесуваат и за членот на Државната комисија.
- (3) Барање за испитување на имотната состојба на член на Државната комисија согласно со членот 36 од овој закон до Управата за јавни приходи може да поднесе Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија.

Член 50-б

Во случај на сомневање за постоење на судир на интереси за член на Државната комисија се бара мислење од Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија.

Начин на работа

Член 51

- (1) Државната комисија работите од својата надлежност ги врши на седница на која присуствуваат повеќе од половината членови.
- (2) Одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број членови.
- (3) Со Деловникот за работа се утврдува начинот на работа на Државната комисија.
- (4) За разгледување на одделни прашања Државната комисија може да побара мислење од стручни лица, или лицата да ги покани да учествуваат на седница на Комисијата

Повикување на лица

Член 52

- (1) Заради разјаснување на определени прашања, важни за донесување одлука, Државната комисија може да го повика и лицето за кое се води постапката, како и други лица.
- (2) Ако лицето од ставот (1) на овој член не се отповика на поканата, Државната комисија го разгледува случајот врз основа на другите докази со кои располага.
- (3) Постапката од ставот (1) на овој член е доверлива.

Барање на известувања

Член 53

- (1) Државната комисија може од избран или именуван функционер, службено лице или одговорно лице во јавно претпријатие или во друго правно лице што располага со државен капитал, да побара податоци за неговата имотна состојба или имотната состојба на членовите на неговото семејство, за промените во имотната состојба, за дејноста што ја врши тој или член на неговото семејство, приходите што ги остварува или други податоци и известувања од значење за примената на одредбите од овој закон.
- (2) Податоците и известувањата од ставот (1) на овој член Државната комисија може да ги побара и од надлежен орган или правно лице.
- (3) Ако Државната комисија ги побара податоците од ставот (1) на овој член од надлежен орган или правно лице, органот или правното лице е должно без одлагање задолжително да постапи и во рок од 15 дена да ги достави бараните податоци, а кога се работи за класифицирани информации, се постапува согласно со закон.

Член 53-а

Во случај на непостапување согласно со членот 53 став (2) од овој закон, против одговорното лице во надлежниот орган, или одговорното лице во правното лице, Државната комисија може да покрене иницијатива за поведување постапка пред надлежен орган за утврдување на негова одговорност.

Вршење увид во документацијата на државните органи и други правни лица.

Член 54

Во вршењето на работите од својата надлежност, определени со овој закон, Државната комисија може да побара да се изврши непосреден увид во документацијата на органите и правните лица што располагаат со државен капитал.

Глава шеста

СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ВО ВРШЕЊЕТО РАБОТИ ОД ЈАВЕН ИНТЕРЕС И ДРУГИ ДЕЈНОСТИ НА ПРАВНИ ЛИЦА

Злоупотреба во вршењето работи од јавен интерес

Член 55

(1) Лице што врши работи од јавен интерес не смее да ја злоупотреби својата положба за остварување на лична корист.

(2) Ако постои основано сомневање дека имотот на лицето од став 1 на овој член или на член на неговото семејство, во текот на вршењето на работи од јавен интерес е несразмерно зголемен по однос на неговите редовни примања или примањата на членовите на неговото семејство, Управата за јавни приходи по сопствена иницијатива и по барање на Државната комисија поведува постапка за испитување на имотната состојба. Постапката се води според член 36 и член 36-а на овој закон.

(3) Како работи од јавен интерес, покрај дејностите што се со закон определени како работи од јавен интерес, се сметаат и активностите што се вршат во рамките на дејствувањето на политичките партии, синдикатите и други здруженија на граѓани и фондации.

Заштита на средствата за јавно информирање

Член 56

(1) Се забранува каква било присилба, спречување или влијание на друг начин врз средствата за јавно информирање да објавуваат или да не објавуваат информации за случаи на корупција.

(2) Новинарот има право на непречен пристап до сите извори на информации во согласност со закон. Никој не може да ја исклучи јавноста од расправата за корупција пред надлежен орган или правно лице, освен кога се работи за претходна постапка што е прогласена за доверлива.

(3) Никој не може од новинарот што објавил информација за акт на корупција да бара да го открие изворот на информацијата, освен во постапка пред суд.

Злоупотреба на средствата за јавно информирање

Член 57

(1) Секој кој што објавува информација за корумпираност на друг, должен е да ја почитува претпоставената невиност и принципите на вистинито, објективно и непристрасно информирање, како и други принципи на кодексот на професионалната етика.

(2) Никој не може да користи средство за јавно информирање за лажно обвинување на друг за корупција.

Злоупотреби во финансиското работење

Член 58

(1) Секој вработен во банка, штедилница, менувачница, осигурително друштво, берза или друга финансиска организација е должен веднаш да пријави сомнителна трансакција што е во врска со корупција. Пријавата се доставува до одговорното лице во тоа правно лице и органите определени со закон и до Државната комисија.

(2) Организаторот на берза е должен да води евиденција и регистар на сите трансакции извршени на берзата.

Спечување на корупција во трговските друштва

Член 59

(1) Одговорно лице во трговско друштво или друго правно лице не смее да ја искористи својата положба, да прими награда или каква и да е друга корист или ветување за тоа, за себе или за друг, заради:

- создавање монополска положба на пазарот;

- дискриминација на други трговски друштва или други правни лица; - предизвикување растројство на пазарот и

- причинување штета на друго физичко или друго правно лице, - што не е резултат на лојална конкуренција на пазарот.

(2) Трговско друштво или друго правно лице не смее да воспостави односи на деловна соработка со трговско друштво или друго правно лице кога постои судир на интереси.

(3) Договорите и другите правни акти што се резултат на корупција на одговорното лице, како и договорите што се резултат на корупција, односно остварување противправна корист за правното лице, се ништовни.

(4) Настапувањето на последицата од став 2 и 3 на овој член претставува основа за поднесување тужба од оштетеното лице за надоместок на штета (вистинска штета и изгубена добивка).

(5) Ако постои основано сомневање во вистинитоста на годишната завршна сметка што ја поднесува правното лице или на другите деловни книги и финансиски документи, на барање на Државната комисија Управата за јавни приходи ќе изврши контрола на материјално-финансиското работење.

(6) Ако постои основано сомневање во вистинитоста на податоците за материјално финансиското работење на трговското друштво или друго правно лице, на барање на Државната комисија, надлежните органи ќе извршат контрола на материјално-финансиското работење на тоа правно лице.

(7) Ако по извршената контрола од ставот (6) на овој член се констатираат неправилности, Управата за јавни приходи против одговорното лице во трговското друштво и другото правно лице, односно членовите на органот на управување во правното лице, ќе покрене постапка за испитување на имотната состојба. Постапката се води според одредбите на членот 36 и членот 36-а од овој закон.

Глава седма

КАЗНЕНИ И ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 59-а

(1) Тој што на барање на Управата за јавни приходи во определениот рок не ги достави бараните информации за утврдување на фактичката состојба за оданочување ќе се казни со казна затвор од три месеца до една година.

(2) Ако делото од ставот (1) на овој член го стори службеното лице во државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, носителите на платниот промет, или одговорното лице во правното лице што врши работи од јавен интерес и други правни лица ќе се казни со казна затвор од една до три години.

Член 60

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност за прекршок ќе се изрече на политичка партија која користи средства за финансирање спротивно на одредбите на членовите 10,11,12 и 13 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за прекршок ќе се изрече на одговорното лице во правното лице доколку постапи спротивно на одредбите од членовите 10,11,12 и 13 на овој закон.

(3) Доколку постапувањето од ставот (1) на овој член е сторено од користољубие или е предизвикана поголема материјална штета, одговорното лице во правното лице и политичка

партија ќе се казни за прекршок во двоен износ од висината на казната од ставовите (1) и (2) на овој член.

(4) Средствата од противправни и од анонимни извори се одземаат и конфискуваат.

Член 61

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност за прекршок ќе се изрече на кандидат на избори што користи средства од странство, од противправни и од анонимни извори или средства за кои постои забрана за користење за изборна кампања.

(2) Средствата се заплenuваат.

Член 62

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на лицето што нема да ги почитува забраните од членовите 20, 22 и 27 на овој закон.

Член 63

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на лицето што нема да поднесе задолжителна пријава, односно известување за имот, дејност, вработување или други податоци, предвидени во членовите 22, 23, 24, 27, 28, 29, 32, 33 и 34 на овој закон.

Член 64

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на лице што спротивно на член 41 од овој закон нема да пријави казниво дело или друга повреда на одредбите од овој закон, освен ако непријавувањето претставува кривично дело.

Член 65

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на тој кој што врши присилба или на кој и да било начин забранува да се објави или да не се објавува информација за случај на корупција, освен ако се остварени елементите на кривично дело, како и тој кој што го попречува пристапот кон изворите на информации спротивно на членот 56 од овој закон.

Член 66

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на лицето што ќе пропушти да пријави сомнителна трансакција спротивно на член 58 од овој закон.

Член 67

(1) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорно лице во правното лице што не пријавува сметки во странство или врши исплати во странство спротивно на член 59 став 4 од овој закон, освен ако се исполнети елементите на кривично дело.

(2) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност за прекршокот од ставот (1) на овој член ќе се изрече и на правното лице.

Казнување на правно лице

Член 68

(1) Ако одговорно лице изврши кривично дело од членовите 353, 357, 358 и 359 на Кривичниот законик во име и за сметка на правното лице или ако дејствието на такво дело е извршено од орган на управување, на правното лице ќе му се изрече глоба за прекршок во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност.

(2) Имотната корист се конфискува.

Член 69 е укинат со Одлука на Уставен суд на Република Македонија бр. У.Број: 190/2002-0-0 донесена на : 30.04.2003 година.

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Забрана за вршење други дејности

Член 70

Одредбите за забрана за вршење други дејности, освен пратеничката функција, во смисла на член 21 од овој закон, ќе се применуваат по именувањето на членовите на Државната комисија.

Именување на членови на Државната комисија

Член 71

Членовите на Државната комисија ќе бидат именувани најдоцна во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 71-а

Мандатот утврден во членот 48 од овој закон ќе се однесува на членовите на Државната комисија избрани по истекот на мандатот на постојните членови на Комисијата.

Донесување на потребните акти

Член 72

Владата на Република Македонија актот за содржината и формата од член 33 став 4 на овој закон ќе го донесе најдоцна во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 72-а

Секретаријатот од членот 48-в на овој закон ќе се формира во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на актите од членот 49 на овој закон, за внатрешна организација и систематизација на работните места на Секретаријатот.

Член 72-б

Вработените кои на денот на влегување во сила на овој закон ги вршат работите во Министерството за правда - Сектор за превенција на криминалот и спречување на корупцијата, се преземаат во Секретаријатот на Државната комисија, согласно со одредбите од Законот за државните службеници.

Член 72-в

(1) Органите, односно правните лица од членот 33 став (4) на овој закон, се должни во рок од три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон, да обезбедат услови за пријавување и евиденција на имотната состојба на вработените.

(2) Лицата кои на денот на влегувањето во сила на овој закон се вработени во органите и правните лица од ставот (1) на овој член, се должни да го пријават својот имот во рок од еден месец од обезбедувањето на условите од ставот (1) на овој член.

Член 72-г

Членовите на Државната комисија правото на месечниот надоместок за вршење на функцијата продолжуваат да го остваруваат до крајот на мандатот.

Влегување во сила на законот

Член 73

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".